

Listopad 2015/4

Vychází 6 x ročně, pro členy SAM 95 Bohemia zdarma

Prezident: Vladimír KOSTEČKA
Pokladník: Vladimír HORÁK
Sportovní referent: Jan TÝC
Redakce IL: Ing. Petr VALTERA
Člen výboru: Ing. Jaroslav DRNEC
Jiří HVĚZDA
Petr SVOBODA

OBSAH ČÍSLA:

ÚVODEM

LETOŠNÍ POSLEDNÍ SOUTĚŽ HISTORIKŮ

JAK STAVĚT HISTORICKÉ MODELÝ?

RAPALA KNOT ...

MODELÝ: ELIMINATOR - BARRY WHEELER, 1952

SWISS MISS - S. LANFRANCHI a A. COLLINSON, 1953

NIPPER - J. van HATTUM, 1949

CADET FIGHTER - D. EALY, 1951

DRIFTWOOD - P. PALANEK, 1954

Úvodem

Vážení kolegové a příznivci historických modelů, ač neustále bojuji s časem, podařilo se mi dokončit další číslo klubových Informačních listů. Bohužel se mi nedaří aktualizovat klubový web a tak informace na něm zastarávají. Jak jsem avizoval na webu, stále se hledá někdo, kdo se s vervou a mladickým elánem ujme tvorby IL a správy webu ... Já s tím končím. Kdo by se do toho chtěl pustit, nechť se ozve buď prezidentovi klubu nebo mě.

V dnešním čísle jsem oprášil starý článek z roku 1993 od zakladatele klubu Radka Čížka. Proč? Zprvu si myslím, že je dobré se občas podívat do historie a ona už to historie prostě je. Za druhé se můžete zamyslet nad tím, kam se v

historických modelech došlo a srovnat to s tím, jaký byl vlastně prvotní smysl. Na to si už musí každý odpovědět sám.

Prezident klubu sepsal krátkou zprávu o konané soutěži na letišti Velká Dobrá a doplnil ji výsledkovou listinou.

Dneska jsem přidal i jednu zajímavost o vázání uzlů, našel jsem ji v klubovém časopise Torque novozélandského modelářského klubu CHRISTCHURCH MODEL AERO CLUB.

V minulém čísle, díky záplavě

výsledkových listin nezbyl prostor pro plánky. V dnešním čísle je to bohatě kompenzováno několika plánky, vcelku pohledných a zajímavých modelů. Popis jsem tentokrát vynechal, vše je zřejmé z plánek.

Jen připomínám, že dne 14. 11. 2015 se koná v Labyrintu výroční sněm klubu. Všichni jste srdečně zváni. Kdo nebude moci, nechť dá zprávu o tom, že nepřijde. Určitě ale přijďte, je třeba probrat důležité věci.

D Ů Ľ E Ž I T É !!!

Letošní výroční sněm se koná 14. listopadu 2015 v 09,30 hod. na obvyklém místě SVČVS Labyrint - Kladno, Arbesova 1187, Kladno. Všichni jste srdečně zváni. Kdo nebude moci, nechť se dopředu omluví. Děkujeme.

Vladimír Kostečka

Letošní poslední soutěž historiků

Soutěž se konala na letišti kladenského Aeroklubu 26. září, za poměrně dobrého počasí. Létaly se tři elektro kategorie. Po zkušenostech ze soutěží z tohoto roku, i z roků minulých, jsme se rozhodli vyzkoušet malou změnu pravidel, u dvou z nich. Ve čtyřstovkách jsme zkrátili čas chodu motoru na jednu minutu a u střídavých motorů dokonce na třicet vteřin. Úroveň soutěže to nepoznamenalo, spíš ji poznamenala malá účast soutěžících. Asi bylo letos soutěží moc. Pár modelářů se omluvilo, ale faktem je, že z Neratovic a Lipenců se nedostavil nikdo.

V kategorii BRC-E-W bylo přihlášeno šest modelů a odlétalo jich jen pět. O první dvě místa se podělili Vladimír Valenta a František Brož, kteří v této kategorii uspěli i na ME v Ivančicích. Na pomyslné bedně, je doplnil Míla Hořava, který ztratil jen osm vteřin, a to ho odsunulo na třetí místo.

Ve čtyřstovkách soutěžilo osm modelů a soutěž dokončili všichni. Vítězem se stal, stejně jako ve Wakefieldech Vláďa Valenta, s jeho Vegou 7. Na druhém místě se umístil Ing. Ladislav Vyskočil s modelem PEE-WY, který podává

pokračování na straně 2

Rádi bychom popřáli

Jardovi VAGENKNECHTOVI

k významnému životnímu jubileu popřáli hodně zdraví, samozřejmě také štěstí, ale také zejména mnoho a mnoho zážitků s modely.

SAM 95 Bohemia

standardně dobré výkony. Na třetím místě Jaroslav Řach z Kladna, s Playboyem. Rád bych se také zmínil o Jozefu Fillovi, který sice byl až šestý, ale dojíždí na soutěže vlakem, nebo autobusem. To už mnozí z nás ani neznají, jak se těmito prostředky hromadné dopravy cestuje. Jozef se přistěhoval ze Slovenska a okamžitě se zapojil do našeho klubu. Vyrobil si speciální obaly na modely a převáží svůj model na soutěže bez nejmenšího poškození a to jezdí na téměř všechny naše soutěže.

Do kategorie OPEN, bylo přihlášeno také osm modelů. Po MČR v Mělnice, se mi podařilo opravit model GOOL, který jsem díky rozletovanému konektoru na mistrovství dost poškodil. Kromě opravy zlomených křídel a zlomeného trupu, model dostal druhou baterii pro přijímač, aby při náhodném odpojení akumulátoru, nedošlo i k odpojení přijímače a model byl i nadále říditelný. Vyplatilo se. GOOL ze stavebnice firmy Star models z Vavřince, zvítězil s náskokem před Vegou 7, Fandy Brože. Na třetím místě Ing. Ladislav Vyskočil s Ichabodem, který vyrábí pro změnu firma Classic Models z Benešova.

Radoslav Čížek

Jak stavět historické modely?

Čas od času je dobré se podívat zpět, co bylo, jak bylo a zamyslet se nad tím, jestli to bylo správné či nikoliv? Tak jsem zalistovat v klubových Informačních listech z roku 1993 a našel článek z pera Radka Čížka, který se zamýšlel nad tím, jak stavět historické modely. Je zajímavé, že na některé věci se pohled za uplynulých 22 let nezměnil a někde jsme bohužel někde jinde. Lidé se mění, historické modely zůstávají. Tak si to přečtěte a názor nechte si každý udělat sám.

Všichni to víme: zmizel pedik, ba i bambus, slabé lišty z pařeného buku jsem neviděl létat. Překližku ano, ale většinou takovou, která při řezání

Kategorie BRC – E – W

1.	Valenta Vladimír	Vega 5	300	300	300	900
2.	Brož František	Vega 3	300	300	300	900
3.	Hořava Miloš	New Yorker	300	300	292	892
4.	Svoboda Petr	Vega 3	276	300	300	876
5.	Svoboda Petr	XL 59	274	291	226	764
6.	Valenta Vladimír	WN 114	0	0	0	0

CRC - E - 400 Sport

1.	Valenta Vladimír	Vega 7	420	420	338	1178
2.	Ing. Vyskočil Ladislav	Pee-Wy	271	420	394	1085
3.	Řach Jaroslav	Playboy	270	420	256	946
4.	Brož František	Fulmen	294	236	381	911
5.	Kraibich Jiří	Pee-Wy	374	224	274	872
6.	Fill Jozef	Tomboy	237	302	188	727
7.	Veselý Ladislav	Wedgy	194	196	109	499
8.	Machač Zdeněk	Red Ripper	181	297	0	478

Kategorie OPEN

1.	Kostečka Vladimír	Gool	600	600	514	1714
2.	Brož František	Vega 7	600	600	342	1542
3.	Ing. Vyskočil Ladislav	Ichabod	422	471	600	1493
4.	Pucholt Zdeněk	AMA-54	600	321	353	1274
5.	Hořava Miroslav	Rebel	562	363	280	1205
6.	Kraibich Jiří	Blazer	554	288	280	1125
7.	Machač Zdeněk	AMA-54	223	500	285	1008
8.	kostečka Vladimír	Asteroid 302	295	115	548	958

Jak tuto soutěž hodnotit? Bylo nás sice poměrně málo, ale bylo to pěkné polétání. Zkrácené časy chodu motoru ukázali, že je to asi správná cesta. Nalétané časy to moc neovlivnilo a nikomu model nezmizel. Bohužel, tuto soutěž pro příští rok, pro malý zájem

neplánujeme. Kalendář soutěží už je prakticky hotový, ale můžeme si o tom popovídat ještě v polovině listopadu na výročním sněmu klubu. Hodně dobrých nápadů na zimní měsíce a na jaře zase na shledanou na letišti.

na stejný tvar vylehčení, jako před léty. S výjimkou té překližky to nejsou jen problémy naše, jsou stejné i ve státech,

kde balsa nebyla hlavním stavebním materiálem. Proto se na použitý materiál k stavbě modelů nijak přísně ve světě – až na výjimky nekouká. Je to celkem logické, pokud cílem našeho snažení bude s modely létat, ne je nepotažené vystavovat.

Proto můžeme na žebra křídla i kormidel použít balsu. Koncové oblouky křídla i kormidel slepte do špendlíkové šablony z tenkých, nejlépe plochých lišt z lípy, nebo smrku. I přepážky trupu lze udělat balsové, stejně tak potřebné výplně, které nahrazují tehdejší kreslicí čtvrtku.

pokračování na straně 3

lupenkovou pilkou jaksi „rozvrství“. Taková se asi v zahraničí neprodává – nikdo by ji nejspíš nekoupil. A tak mě připadá trošku naivní snažit se postavit model v dnešní době ze stejných materiálů, jako před léty. Dokonce dbát

Smíte, zvláště u radiáků přidat basové výplně tam, kde trup je namáhán, nebo jako ochranu při přistání. Můžete na model udělat determák, či řízenou klapku od vlečného háčku, není však povoleno jakkoliv měnit tvar modelu. To platí i o „plankování“ nosné části profilu. Když takto původní model konstruován nebyl, nepovoluje se. A co mě pořadatel může udělat, když to nedodržím? V podstatě nic, než to, že si vysloužíš mezi skutečnými „Antique Flyers“ nějaké méně lichotivé přívěsko, je totiž ctí každého držet se vzoru, jak to jde nelíp.

U modelů na gumu na Vás nikdo nebude chtít, abyste svazek nejdříve rozstříhali na jednotlivé gumové nitě a potom je za pomoci pomocníka pracně vázali niti k závěsu z ocelového drátu. Vrtuli už těžko budete mít originál. Žádá se ale dodržet její velikost, tvar a uspořádání (pevná, volnoběžná, či sklopná). Většinou se dělávali vrtule z lípy, ale smíte ji vyřezat a vybrousit z balsového bloku, nebo slepit několik výřezů nárysu listů balsy a potom opracovat. Mnoho modelů na gumu ani kdysi volnoběžnou vrtuli nemělo. Zde se trpí úleva v tom, že se uspořádání smí udělat volnoběžné. Netočící se vrtule po vytočení svazku je totiž perfektní determalizátor, model padá jako cihla.

Motorové modely.

Snažit se za každou cenu použít do modelu původní typ motoru jako na plánu, pokládám za naivnost. Viděl jsem třeba létat dva stejné modely – jeden měl Superatom, druhý AMU 2,4. Tak oč jde? Těch několik pokusů o repliky není řešení, ani nic laciného. A jestli se původní motor upevňoval na 3 šrouby a vy potřebujete udělat bukové motorové lože, nebo lože z duralu, sníte tak „učiniti“. Zvláště u motorových RC modelů bude konstrukci modelu třeba na několika místech zesílit a to nejenom kvůli instalaci aparatury a serv. Samozřejmě instalovaný vypínač ani anténa vně modelu jako závady nepočítají.

Potah a barvy.

Použít smíte takový potahový papír, jaký máte. Jednak většina tehdejších druhů papírů už se nedělá a stejně veliký výběr nemáme. Na příklad německý papír Diplom, nebo Flumo používané začátkem čtyřicátých let jsou zhruba srovnatelné s Modelspanem či Japanem, tak o co jde? Kablo? Máte-li jaké použijte, proč ne. Připomínám ale, že některé druhy měly kratší vlákno a jeden druh kterému jsme říkali „kůže“ byl moc těžký.

S barvením si rovněž nelamte příliš hlavu. Byl-li model jedno, nebo dvoubarevný s nějakými doplňky, snažte

se o přibližnou věrohodnost, dobře to působí. U některých modelů však již dne ani nezjistíte, jak byl model barven původně. Nebo existovala řada variací. V každém případě však platí, že přílišná divočina nepůsobí nejlíp.

T jsou tak hrubé rysy kolem uvedeného problému. Obecně tedy platí: dodržte velikost a vnější tvar, co je pod potahem není rozhodující.

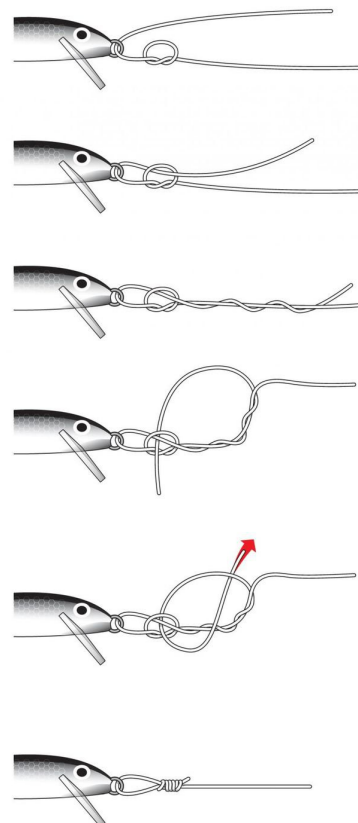
Je velmi pravděpodobné, že se v blízkém čase dostaneme k tomu, že modely v některých kategoriích bude možné lineárně zvětšit nebo i zmenšit. Potom platí, že musí být zachována vnější poměrnost.

Petr Valtera

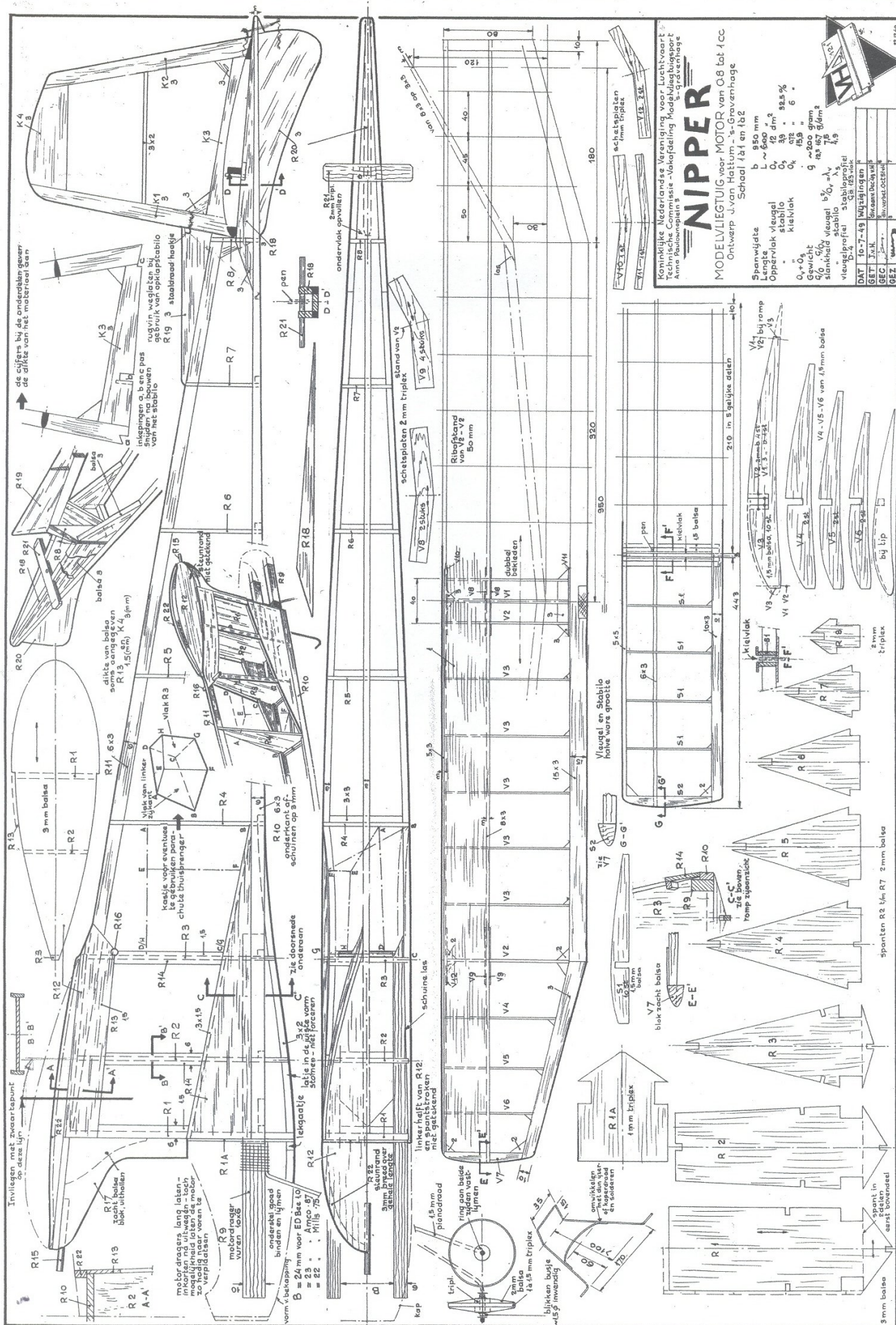
RAPALA KNOT ...

Rybářský vlasce je k dostání úplně všude za pár korun a je použitelný na mnoho způsobů. Průměr vlasce se udává v milimetrech, běžně k dostání jsou od 0,06 do 0,70 mm. Vlasce se vyrábí především z nylonu, polyethylenu a dalších polymerů. Pevnost se udává v kilogramech nebo librách.

Vlasce je zcela ideální věc, použitelná na mnoho způsobů. Problém ovšem nastává, když je potřeba udělat na konci vlasce očko. Běžně známé uzly kloužou, vteřinové lepidlo nepomáhá ... Co dělat? No nezbyvá, než se podívat ke kolegům rybářům. Řešením by mohl být ... **Rapala Knot**. Jak ho uvázat, je zřejmé z obrázku. Určitě si to vyzkoušejte. Osobně jsem vyzkoušel a funguje to bez problémů.

"CADET FIGHTER" R.O.G. by Dick Ealy - build in two hours - 1/2 scale plans (December '51 F.M.)

"R.O.G." - VTO by Bob Buragas - 1/2 scale plans (July '56 F.M.)

